

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 128, ЧИСЛО 8, П'ЯТНИЦЯ, 19 ЛЮТОГО 2021 РОКУ

1893

Vol. 128, No. 8, FRIDAY, FEBRUARY 19, 2021

\$2.00

Акція з нагоди 92-річчя ОУН

Акція Молодіжного Націоналістичного Конгресу в Києві. (Фото: МНК)

Ольга Сидій

КИЇВ. – З нагоди 92-ї річниці створення Організації Українських Націоналістів (ОУН) і 20-ї річниці діяльності Молодіжного Націоналістичного Конгресу, активісти вивісили банер на мості вулиці Інститутської,

щоб привернути увагу громадськості. Молодь переконана, що Україна стане самостійною і соборною після знищення Москви як кореня впливу на політичне життя української держави. Зміна влади Володимира Путіна на іншого провідника не виправить амбіцій Кремля щодо України.

Відкрили пам'ятник Шевченкові

НОВИЙ САД, Сербія. – Посол України в Сербії Олександр Александрович разом з мером міста Новий Сад Мілошем Вучевичем 10 лютого відкрили пам'ятник видатному українському письменникові Тарасові Шевченку. Відкриття пам'ятника Кобзареві стало важливою подією в житті українсько-русинської громади в Сербії.

Пам'ятник Т. Шевченку українського скульптора Володимира Цісарика став подарунком від Львова місту Новий Сад, його жителям та українсько-русинській діаспори в Сербії.

На постаменті українською й сербською мовами викарбувані Шевченкові слова з поеми „Єретик“: „Щоб усі слов'яни стали добрими братами і синами сонця правди“.

Делегація зі Львова не змогла прибути до Сербії через обмеження, пов'язані з пандемією COVID-19. Мер Львова Андрій Садовий у листі до мера Нового Сада наголосив, що постать українського поета й пророка на постаменті у цьому сербському місті стає ще одним символом, що пов'язує два міста.

У відкритті пам'ятника взяли участь представники духовенства,

Посол України в Сербії Олександр Александрович і мер міста Новий Сад Мілош Вучевич відкривають пам'ятник. (Фото: Посольство України в Сербії)

Національної ради української національної меншини Республіки Сербія, Національної ради руської національної меншини Республіки Сербія, Союзу русинів-українців Сербії та катедри української мови філософського факультету в Новому Саді. (Радіо Свобода)

Президент України відвідав Об'єднані Арабські Емірати

Президент України Володимир Зеленський з дружиною Оленою у Великій мечеті шейха Заїда. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

КИЇВ. – 14-15 лютого Президент України Володимир Зеленський разом з дружиною Оленою здійснили офіційну візиту до Об'єднаних Арабських Еміратів (ОАЕ). Глава держави провів переговори зі Спадкоємним принцем Абу-Дабі, заступником Верховного головнокомандувача Збройних сил ОАЕ Мухаммадом бін Заїдом Аль Нагаяном та віце-президентом, Прем'єр-міністром, міністром оборони ОАЕ Мухаммадом бін Рашидом Аль Мактумом.

Під час зустрічей обговорено широкий спектр питань двосторонньої політичної, торговельно-економічної, інвестиційної та гуманітарної співпраці.

Під час візиту підписано низку важливих двосторонніх документів, спрямованих на розвиток відносин між країнами. Зокрема, підписано Протокол між урядами України та ОАЕ про внесення змін до Угоди між урядом України і урядом ОАЕ про уникнення подвійного оподаткування і запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи і капітал.

Кабінет Міністрів України та уряд ОАЕ підписали Угоду про співпрацю у сфері боротьби зі злочинністю та тероризмом, яка матиме значний вплив на покращення двостороннього партнерства у безпечовій та контртерористичній діяльності, а також регулюватиме специфічні питання такого партнерства між країнами.

Також був підписаний Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством внутрішніх справ України та Міністерством внутрішніх справ ОАЕ про взаємне визнання та обмін національних посвідчень водія.

Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України і Офісом Державного міністра продовольчої та водної безпеки ОАЕ покликаний заохочувати відповідальні іноземні інвестиції у сільське господарство та сприяти розвитку торгівлі агропродовольчою продукцією.

Також підписано Меморандум про взаєморозуміння щодо співробітництва у сфері розвитку туристичного сектору між Державним агентством розвитку туризму України та Міністерством економіки ОАЕ, що має на меті активізувати співпрацю в туристичній галузі та збільшить двосторонній пасажиропотік.

Меморандум про взаєморозуміння у сфері землеустрою між Державною службою України з питань геодезії, картографії та кадастру і Міністерством зміни клімату та навколишнього середовища ОАЕ передбачає обмін досвідом з використання та охорони сільськогосподарських земель, збереження, відтворення та підвищення родючості ґрунтів, впровадження та вдосконалення

(Закінчення на стор. 4)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Гинуть українці на Донбасі

КИЇВ. – 14 лютого на окупованій частині Донбасу загинули троє українських військовослужбовців: біля села Водяного на Приазов'ї в бік українських позицій стріляли зі станкового протитанкового гранатомета і стрілецької зброї. Також раніше троє українських військовослужбовців підірвалися на невідомому вибуховому пристрої біля селища Новолуганського на Донеччині, на північний схід від нині окупованої Горлівки. Президент України Володимир Зеленський дав доручення Міністрові оборони Андрієві Тарану і Головнокомандувачеві Збройних сил України Русланові Хомчаку терміново прибути в зону проведення операції Об'єднаних сил для встановлення обставин їхньої загибелі. 27 липня 2020 року на Донбасі набрала чинності чергова домовленість про „повне та всеосяжне припинення вогню“, яка формально чинна й далі, попри численні порушення її російськими гібридними силами. Ці сили порушують її, як і всі попередні такі домовленості, практично щодня, внаслідок чого українські військові час від часу – і останнім часом дедалі частіше. Голова української делегації в Тристоронній контактній групі Леонід Кравчук заявив, що перемир'я в зоні бойових дій на Донбасі „вже просто немає“, і „ми не можемо далі вдавати, що воно є“, тому „ми маємо бути готовими до будь-яких непередбачуваних дій з боку агресора“, а на обстріли реагувати „дзеркально: на кожен постріл відповідати пострілом“. Внаслідок обстрілів противника протягом нинішнього перемир'я загинули принаймні 15 українських військовослужбовців, іще близько 40 були поранені. (Радіо Свобода)

■ Помер Посол України в Китаї

КИЇВ. – У віці 64 років 14 лютого, помер Посол України в Китайській Народній Республіці Сергій Камишев. Про це повідомило Міністерство закордонних справ України. Він очолював українське посольство в Пекіні з 2004 по 2009 рік. У жовтні 2019 року Президент Володимир Зеленський повторно призначив дипломата на цю посаду. У 2019 році, до другого призначення посаду посла України в КНР, Камишев був радником глави Офісу президента. (Укрінформ)

■ Росія розширила санкції

КИЇВ. – 13 лютого уряд Росії розширив список компаній, стосовно яких на території країни запроваджені економічні санкції проти України „в зв'язку з недружніми діями України“. Санкції запровадили проти трьох компаній і двох дочірніх підприємств з Одеси („Донмар“, „Краншип“, „Трансшип“, дочірні підприємства „Трансшип Балк“ і „Трансшип-Сервіс“), двох компаній з Дніпра („Максима Метал сервіс“ і „Солар сталконтрукція“) і проти двох юридичних осіб, зареєстрованих у Полтаві („Полтавський автоагрегатний завод“) і в Панамі (Kirgan Holding SA). Загалом у переліку – 84 компанії. Санкції мають на увазі заморозку грошей і цінних паперів, а також заборону на їхнє виведення за межі Росії. У 2020 році Росія внесла до розширеного списку санкцій колишнього президента Петра Порошенка, лідера групи „Океан Ельзи“ Святослава Вакарчука, колишнього главу СБУ Валентина Наливайченка та ще понад 35 осіб. (Укрінформ)

■ Скасували акредитацію телеканалів

КИЇВ. – Підсанкційні телеканали NewsOne, ZIK і „112 Україна“ 13 лютого позбавлено акредитації у Верховній Раді. У цих телеканалів забрали акредитацію на ведення журналістської діяльності в стінах Верховної Ради. Ці телеканали займалися підривною діяльністю і дискредитацією проукраїнських сил парламенту. Президент Володимир Зеленський 2 лютого ввів у дію запровадження санкцій проти телеканалів NewsOne, ZIK та „112 Україна“, а також їхнього власника – народного депутата Тараса Козака. Станом на ранок 3 лютого мовлення цих каналів було припинено. (Укрінформ)

Книжкова палата України під загрозою

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – У 2021 році вперше за роки свого існування Книжкова палата не отримала достатнього фінансування для виконання функцій, визначених ст. 27 Закону України „Про видавничу справу“. Навіть у революційні роки 1917-1921 роки та в часи Другої світової війни Книжкова палата України не припиняла своєї діяльності, а її колектив отримував заробітну плату. Але у нинішньому році колектив не отримав достатніх коштів навіть на заробітну плату, не кажучи вже про повноцінне фінансування установи.

Відсутність фінансування не дає можливості провести ремонт приміщень, реконструкцію резервного поверху книгосховища, обладнати його системою автоматичного пожежогасіння, пожежної і охоронної сигналізації, системою кондиціонування повітря.

У 2019 році Україна відзначила 100-річчя з початку створення фонду архіву друкованої продукції Державної наукової установи „Книжкова палата України ім. Івана Федорова“.

Історія Книжкової палати розпочинає свій відлік від 24 січня 1919 року, коли урядом УНР було оголошено про утворення Головної книжної палати в Києві.

Завідувачка відділом Юлія Сахневич показує рідкісні плякати. (Фото: Георгій Лук'янчук)

З 1920 року столицю України перенесли у Харків, і там 27 червня 1922 року було відновлено роботу Української книжкової палати. Минали роки і десятиліття, народ України терпів злидні, але важлива справа не стояла на місці: збирали й реєстрували книги, журнали, газети, листівки й іншу друковану продукцію. До Києва українська книжкова палата повернулася аж через 67 років. У 1989 році у столиці для неї було побудоване нове приміщення зі сховищем.

Сьогодні Книжкова палата України щороку отримує понад 120 тис. одиниць друкованої видавничої продукції, яка проходить науково-аналітичне опрацювання. Двічі на місяць формуються

(Закінчення на стор. 5)

Коронавірус: в Україні продовжили карантин до 30 квітня

• Зараження коронавірусом станом на 17 лютого: у світі захворіли 110,120,198 осіб, померли 2,431,682 особи, одужали 84,944,411 осіб; в Україні захворіли 1,280,904 особи, померли 24,689 осіб, одужали 1,128,890 осіб; у США захворіли 28,381,220 осіб, померли 499,991 особа, одужали 18,479,418 осіб.

• 17 лютого Кабінет Міністрів схвалив постанову про встановлення в Україні адаптивного карантину до 30 квітня, Встановлено чотири рівня епідемічної небезпеки та показники їх визначення.

Міністер охорони здоров'я Максим Степанов сказав: „Згідно з нашими розрахунками, до 30 квітня точно ми повинні жити в карантинних обмеженнях. Ми пропонуємо встановити на території України адаптивний карантин з запровадженням рівнів епідемічної небезпеки. Пропонуємо поділ на чотири рівні: зелений, жовтий, помаранчевий та червоний“.

Зелений рівень — той показник, якого необхідно досягти, щоб розглянути питання перегляду або скасування карантинних обмежень. Умова його досягнення — рівень захворюваності на грип та респіраторні хвороби на території не менше 13 регіонів не буде перевищувати 50 відс. епідемічного порогу, встановленого для відповідного регіону. Другий показник — коефіцієнт виявлення випадків інфікування COVID-19.

На жовтому рівні, який зараз встановлено базовим для всієї країни, діють обмеження, до яких країна повернулася після суворого карантину 8-25 січня. Наразі зроблено кілька послаблень: дозволено проведення масових, культурних, спортивних заходів при забезпеченні для однієї особи 4 квадратних метрів площі або заповненості залу до 50 відс. Буде дозволено відвідування закладів освіти групами більше, ніж 20 осіб. Дозволяється працювати закладам громадського харчування до 24-ої год.

На помаранчевому рівні не передбачено встановлення додаткових карантинних обмежень. Перехід на помаранчевий рівень відбуватиметься за умови перевищення хоча б одного з показників рівнів епідемічної небезпеки.

Перехід регіону на червоний рівень епідемічної небезпеки буде відбуватися у випадку перевищення двох показників протягом трьох днів поспіль. На червоному рівні вводяться суворі карантинні обмеження. На червоному рівні буде дозволено роботу фінансових установ, аптек, ветеринарних установ, продовольчих магазинів.

Постанова набирає чинності з 24 лютого.

• Україна з наступного тижня повертається до моделі адаптивного карантину, тому українці можуть відвідувати заклади культури та користуватись культурно-креативними послугами, але не забувати про певні обмеження.

За дії „жовтої“, пом'якшеної, зони дозволено проведення масових культурних, розважальних, релігійних, реклямних та інших заходів, у тому числі із розміщення учасників стоячи, з участю до однієї особи на 4 квадратних метри площі будівлі або території (якщо захід проводиться на відкритому повітрі); наповненістю залів до 50 відс. місць у кожній залі.

„Продовжуємо відвідувати заклади культури та користуватись культурно-креативними послугами. Але пам'ятаємо, що залежно від епідемічної ситуації в областях можуть встановлюватись різні карантинні обмеження. Нагадую, що є чотири рівні епідемічної небезпеки, кожен з яких має чіткі обмеження та критерії визначення. Тому обов'язково дотримуйтесь карантинних вимог“, - підкреслив він.

З 24 лютого по всій території України почне діяти жовта, спрощена зона карантинних обмежень.

Лукашенко скликав народні збори

Олег Кудрін,
Радіо Свобода

МІНСЬК. - Шості Всебілоруські народні збори скликав Олександр Лукашенко у Мінську 11-12 лютого. Два дні у Палаці республіки делегати слухали пропозиції О. Лукашенка щодо внесення змін до конституції країни, зокрема і про плян передачі влади. О. Лукашенко звинувачував Захід у „розгойдуванні“ ситуації в країні і стверджував, що нинішній період в історії Білорусі можна порівняти „з розвалом Радянського Союзу та його наслідками“.

У чому був сенс цих народних зборів? Для диктатора важливим є сам факт проведення такого безглузкого і беззмістовного дійства. Просто тому, що за влади О. Лукашенка воно відбувалося щоп'ять років. Це такий варіант зворотного авторитарного зв'язку: якщо збори відбулися, значить, О. Лукашенко при владі.

Цей офіційний захід важливий насамперед для самого О. Лукашенка, для зміцнення його тону і психологічної стійкості. У церемоніальному сенсі це має істотне значення і для його групи підтримки, численної білоруської бюрократії - як в погонах, так і без.

І, нарешті, третій адресат, який у практичному

Учасники протесту в Мінську. (Фото: TUT.BY)

сенсі є навіть більш значущим за двох попередніх - Президент Росії Володимир Путін. Зрозуміло ж, як сильно впливають його думка і підтримка на те, що О. Лукашенко залишається при владі. Тому на кремлівському факторі варто зупинитися докладніше.

Остання зустріч О. Лукашенка з В. Путіним відбулася 14 вересня в Сочі. О. Лукашенко тоді був дуже слабким: протести, які вийшли на пік, брак коштів, необхідних для оперативного управління, наростаюча міжнародна ізоляція, що не дає можливості грати на протиріччях між Росією та Заходом. Слабкість доводилося компенсувати акторським талантом - підкреслено приниженою позою підпорядкування.

Через два тижні після тієї зустрічі, на якій О. Лукашенку вдалося напиритися на 1,5 млрд. дол. кредиту, в нього були оглядини, які він з тріском провалив. 28-29 вересня у Мінську та Мінській області мав наживо відбутися VII Форум регіонів Росії та Білорусі за участю представницької делегації з Росії. Однак протест тоді був у такій стадії, що гарантувати спокійне проведення заходу було неможливо. Тому його оперативно перевели в онлайн-формат.

Олександр Лукашенко промовляє на зборах у Мінську.

(Закінчення на стор. 5)

Росія: переповнені камери та довільні затримання

Протести на підтримку опозиціонера Олексія Навального в Росії спричинили хвилю затримань по всій країні. За два тижні затримали понад 7000 людей. Слідчі ізолятори в Москві та передмістях переповнені.

Багатом доводиться чекати годинами на морозі, аби потрапити до Центру тимчасового утримання іноземців у селищі Сахарово під Москвою. Десятки людей стоять тут з шостої ранку, аби допомогти друзям і родичам, які опинилися по інший бік колючого дроту.

Центр, загалом призначений для утримання іноземців, які скоїли адміністративні правопорушення, перетворився на місце, куди почали звозити затриманих протестувальників, адже у московських ізоляторах не залишилося вільних місць.

Родичі затриманих розповідають, що передусім за ґратами не вистачає теплих речей. Оцінити ситуацію їм допомагають фото, які протестувальники викладають в інтернет. На них видно, в яких нелюдських умовах утримують людей: переповнені камери з металевими ліжками без матраців та білизни на кілька людей кожне. Туалет - дірка посеред камери. Жодних масок, жодної можливості дотримуватися соціальної дистанції, аби захиститися від коронавірусу.

Переповнена камера слідчого ізолятора в Сахарово біля Москви. (Фото: „Німецька хвиля“)

Щодо декого з затриманих уже є судові рішення, дехто ще чекає на них. Майже всі ці люди наважилися вийти на вулицю проти держави. Майже - тому що затримували і тих, хто випадково опинився поблизу акцій протесту.

Під час останніх протестів у Москві та Санкт-Петербурзі поліція діяла особливо жорстко. Подекуди силовики без очевидних причин силоміць затягували людей в поліцейські автобуси. На своє виправдання влада аргументує тим, що акції протесту були неузгоджені й становили безпеку для громадського порядку. Та насправді для деяких ні в чому не винних перехожих небезпеку становили не протестувальники, а поліцейські.

„Німецька хвиля“

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ У Львові буде „Сад скульптур“

ЛьВІВ. - У Львівській галерії мистецтв плянують звести дах над внутрішнім двором палацу Лозинського, де розмістити „Сад скульптур“ та сучасне фондосховище. Про це розповів 14 лютого директор галерії мистецтв Тарас Возняк. Роботи можуть розпочатись уже навесні. У палаці Лозинського у 2020 році завершилась реставрація та оновлення експозиції. Загалом на роботи витратили 13 млн. грн., з них 3 млн. грн. надала держава. (Укрінформ)

■ Пошкодили пам'ятник добровольцям

ЛИСИЧАНСЬК. - У місті 14 лютого вандали пошкодили пам'ятник загиблим добровольцям. Поліція Лисичанська розшукує вандалів, які пошкодили пам'ятник, який урочисто відкрили у Лисичанську 14 жовтня 2020 року. (Укрінформ)

■ Найшвидше піднялася на вулкан

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. - В місті 12 лютого оголосили про рекорд України „Мінімальний час досягнення вершини найвищого вулкану світу жінкою“. Його встановила альпіністка Христя Мохнацька. До цього на вершину найвищого вулкану світу Охос-дель-Саладо українки піднімалися й раніше, але саме Х. Мохнацька встановила рекорд. Вулкан Охос-дель-Саладо розташований в Андах, на кордоні Аргентини та Чилі, і має висоту 6,893 метри. Х. Мохнацька зійшла на нього 14 січня і підняла там прапор Івано-Франківська. (Укрінформ)

■ Суд скасував перейменування

КИЇВ. - Український інститут національної пам'яті подасть апеляцію на рішення Окружного адміністративного суду Києва від 28 січня про скасування перейменування низки вулиць Києва та підтримає Київську міську раду в суді. Суд скасував рішення Київської міської ради від 7 липня 2016 року, яким вона перейменувала вулицю Баумана на Януша Корчака у Шевченківському районі, вулицю Кутузова на Генерала Алмазова, вулицю Суворова на Михайла Омеляновича-Павленка, провулок Кутузова на провулок Євгена Гуцала (усі три - у Печерському районі), проспект Московський на Степана Бандери в Оболонському та Подільському районах. (Укрінформ)

■ СБУ виявила шахрайство

КИЇВ. - Служба безпеки України 13 лютого задокументувала протиправні дії організованої групи, учасники якої незаконно заволоділи нерухомістю в центрі столиці. Оперативники спецслужби встановили, що організатори оборудки, серед яких було колишнє керівництво заводу з державною часткою 81,9 відс., діяли за змовою з менеджерами кількох комерційних структур. Зловмисники незаконно заволоділи нерухомістю заводу площею 6 тисяч квадратних метрів. Під час оформлення документації ділки штучно оцінили її у 1,5 млн. грн.. Натомість ринкова вартість подібних об'єктів із землею у Печерському районі Києва становить 4 млн. дол. Наразі на місці нерухомості здійснюється будівництво готельного комплексу із рестораном та казино. Організатори вдалися до всіх можливих юридичних „хитрощів“, аби надати їй вигляду законності. (Укрінформ)

■ Виявили неетичну рекламу

КИЇВ. - З 2018-го до жовтня 2020 року Держпродспоживслужба виявила 390 випадків розповсюдження реклами, яка порушує етичні, гуманістичні, моральні норми, нехтує правилами пристойності та містить твердження, які дискримінують за статевою ознакою. За результатами розгляду справ 84 рекламні оголошення було зупинено. У 302 випадках автори реклами отримали штрафи загалом на суму понад 3,5 млн. грн. У майбутньому таких порушень може виявитися більше, якщо Верховна Рада ухвалить зміни до закону „Про рекламу“, зокрема, щодо протидії дискримінації за ознакою статі. (Урядовий портал)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Сенат США виправдав Трампа

ВАШІНГТОН. – Сенат 13 лютого не ухвалив звинувачувального вироку в справі імпичменту 45-го Президента Дональда Трампа. За визнання Д. Трампа винним у звинуваченні про підбурювання до штурму Капітолію проголосували 57 сенаторів – усі представники Демократичної партії, до яких приєдналися семеро республіканців. Проти проголосували 43 сенатори з Республіканської партії. Для ухвалення вироку необхідно було 67 голосів. Демократи з Палати Представників, які виступали у ролі прокурорів, закликали сенаторів засудити його за підбурювання до атаки на будівлю Капітолію 6 січня. Засудження Д. Трампа могло привести до заборони йому знову кандидувати на будь-яку виборчу посаду. Адвокати Д. Трампа аргументували, що він використав слова „битися як чорти“ метафорично, як це звичайно роблять багато політиків. Вони заявили, що заяви Д. Трампа були захищені Першою Поправкою Конституції США, яка стосується свободи слова. Вони пригадали, що він закликав своїх послідовників йти до Капітолію „мирно і патріотично, щоб ваші голоси були почуті“. Конституція вимагає, щоб оратор „прямо чи непрямо заохочував до насильства або беззаконня“. (Радіо Свобода, „Голос Америки“)

■ Закликають до відкриття шкіл

АТЛАНТА. – Директор Центру для контролю хвороб (CDC) Рошел Валенський 14 лютого повторила своє твердження, що вчителі не мусять отримати вакцинації від коронавірусу, щоб повернутися до шкіл. CDC офіційно оголосив це 12 лютого, підкреслюючи, що важливішим є носіння масок та зберігання соціальної відстані. Відколи пандемія примусила школи закрити свої двері у березні 2020 року, близько 60 відс. шкіл у США відкрили принаймні деякі свої класи для особистого навчання. Фахівці погоджуються, що особисте навчання в класі є кращим, ніж ізольоване віртуальне навчання вдома. Більшість католицьких і приватних шкіл у країні проводять нормальне навчання. Коли шкільна рада Філадельфії оголосила 5 лютого, що можна відкривати публічні школи, профспілка вчителів наказала своїм членам не виходити на роботу. Подібна ситуація була в Чикаго, але місто і профспілка дійшли до згоди відкрити народні школи після того як учителі схвалили це великою більшістю голосів. Білий Дім відмежувався від заяви директора CDC, тому що потужні профспілки вчителів допомогли Джо Байдену виграти президентські вибори. („Business Insider“, „Associated Press“)

■ Д-р Фавчі радить вакцинуватися

ВАШІНГТОН. – Д-р Ентоні Фавчі, котрий є головним медичним дорадником президента й директором Національного інституту алергії та заразливих хворіб, заявив на прес-конференції 8 лютого, що найкращою обороною проти коронавірусу є вакцинація якнайбільшої кількості осіб в якнайшвидшому часі. Він закликав отримувати дві дози вакцини. („Reuters“)

■ Ізраїль плянує удар на Іран

ТЕЛЬ-АВІВ. – Начальник Генерального штабу Оборонних сил Ізраїля генерал-лейтенант Авів Кохаві 26 січня перестеріг адміністрацію Президента США Джо Байдена проти повернення до ядерної угоди з Іраном. Він додав, що наказав своїм військам приготуватися до наступу проти Ірану, навіть якщо Дж. Байден підсилить умови цієї угоди з 2015 року, яка накладає обмеження на ядерну програму Ірану в заміну на полегшення економічних санкцій. Ізраїль рішуче виступав проти цієї угоди, кажучи, що вона не стримає Іран від розвитку ядерної зброї. Колишній Президент Дональд Трамп відтягнув США в 2018 році від цієї угоди, Президент Джо Байден сказав, що він намагатиметься відновити цю угоду, але зі змінами, щоб підсилити її. Іранські крилаті ракети спроможні летіти 1,250 миль і можуть досягти Ізраїль та військові бази США в регіоні. („ABC News“)

ДО 150-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

Леся Українка як євроінтегратор України

Петро Кралюк

Про Лесю Українку (1871-1913) в нас написано й говорено багато. До 150-річчя ще чимало до цього додасться. Геніяльну письменницю представляли й представляють у різних іпостасях – у радянські часи вона поставала соціалісткою, революціонером-демократом, зараз говорять про її модернізм, неоромантизм, фемінізм, навіть містицизм.

Щоправда, чомусь не дуже звертається увага на неймовірну ерудицію Лесі Українки, на її прекрасне знання європейської (власне, західноєвропейської) культури, яка й мала вплив на письменницю. І це при тому, що народилася Леся на теренах Російської імперії, де переважно й жила. Однак до російської культури, загалом до російського життя ставилася вона, скажімо так, без ентузіазму. Зокрема, це бачимо в її драматичній поемі „Бояриня“.

Звісно, вона знала російську культуру. Знала твори російських письменників – Олександра Пушкіна, Івана Тургенєва, Федора Достоєвського, Миколи Чернишевського та інших. Проте говорити про серйозний вплив цієї літератури на Лесю Українку не доводиться. Деякі відомі твори російської літератури вона сприймала критично.

Проте можемо говорити про значний вплив на Лесю Українку західноєвропейської літератури. Письменниця, окрім деяких слов'янських мов (української, російської, польської, болгарської), знала давньогрецьку й латинську мови, а також новочасні європейські мови – англійську, німецьку, французьку та італійську. Цими мовами вона могла читати твори в оригіналі, навіть робила переклади.

У своїх літературознавчих роботах Леся Українка могла зі знанням справи говорити про античну літературу, давати кваліфіковану характеристику філософським поглядам Платона чи Августина Блаженного, вести мову про культуру Ренесансу, особливо італійського, розглядати твори сучасних їй європейських письменників та філософів.

Лесі Українці належить низка літературознавчих робіт, які б мали привернути серйозну увагу дослідників. У них письменниця демонструє не лише прекрасне знання європейських літератур. Фактично ці твори багато що можуть розповісти про літературні зацікавлення Лесі Українки і про впливи на неї європейських авторів. Зокрема, їй належить робота „Два напрямки в новітній італійській літературі“, де Леся Українка веде мову про творчість Ади Негрі й Габрієле д'Анунціо, які були ровесниками письменниці й користувалися в Італії та за її межами чималою популярністю в кінці XIX-на початку XX ст.

Вона розглядає творчість цих непересічних авторів у контексті розвитку італійської літератури, а також близької їй літератури французької, починаючи з найдавніших часів і завершуючи XIX ст.

У роботі „Нові перспективи й старі тіні („Нова жінка“ в західноєвропейській белетристиці“) письменниця представляє широку панораму художніх творів на жіночу тематику в європейській літературі XIX ст. Переважно увага зосереджена на літературі французькій, але також ведеться мова про літератури німецьку, скандинавських народів, англійську, італійську.

Є в Лесі Українки робота „Замітки про новітню польську літературу“, де дається огляд польської літератури кінця XIX ст. Там йдеться не лише про

Учасники урочистостей з нагоди відкриття пам'ятника Іванові Котляревському в Полтаві, 1903 рік. Зліва направо (перший ряд) – Михайло Коцюбинський, Леся Українка, Гнат Хоткевич, (другий ряд) – Василь Стефаник, Олена Пчілка, Михайло Старицький, Володимир Самійленко. (Фото: Музей видатних діячів української культури)

таких „літературних велетнів“, як Болеслав Прус, Еліза Ожешко, Генрік Сенкевич, Стефан Жеромський, а й про Марію Конопницьку, Адама Асника, Станіслава Пшибишевського, Анджея Немоєвського, Вацлава Серошевського та інших. І робиться в широкому історичному й літературному контексті. Леся Українка говорить і про Адама Міцкевича, Юзефа-Ігнатія Крашевського, українську школу в польській літературі.

Чималий інтерес письменниця виявляла до німецької літератури. Особливо цікавила Лесю Українку творчість її сучасника Гергарта Гауптмана, котрий передусім став відомий як драматург.

Добре відомо про дружні стосунки Лесі Українки й Ольги Кобилянської. Цих письменниць, зокрема, пов'язувало те, що вони перебували під впливом західноєвропейських літератур. Леся Українка вважала, що німецька мова врятувала О. Кобилянську „від розумового застою й моральної сплячки в дрібнобуржуазному, чиновницькому середовищі маленького буковинського містечка“.

Звертаючись до художньо-літературної творчості Лесі Українки, бачимо, що вона переважно використовувала сюжети, почерпнуті із західноєвропейських літератур. Її героями ставали стародавні греки й римляни, Трістан та Ізольда, Дон Жуан, король шотландський Роберт Брюс тощо.

Леся Українка фактично творила в західноєвропейському літературному контексті, наближаючи українську культуру до культур європейських народів.

Петро Кралюк – голова Вченої ради Національного університету „Острозька академія“, професор, заслужений діяч науки і техніки України.

Президент України...

(Закінчення зі стор. 1)

електронних послуг у сфері землеустрою, моніторингу екологічного стану земель та ґрунтів внаслідок впливу зміни клімату й негативних процесів.

В ОАЕ проживає близько 15 тис. українців.

Агресія Росії проти нашої країни об'єднала українську громаду, зробила її більш активною та креативною. За останні роки українці створили кілька власних об'єднань, зокрема Українську бізнесову раду, дві українські школи вихідного дня в Абу-Дабі та Дубаї.

Офіційне інтернет-представництво
Президента України

Виступили проти Медведчука

Акція протесту проти Віктора Медведчука у Черкасах. (Фото: Олександр Костирко)

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 11 лютого 278 громадян міста підтримали електронну петицію, внесена на розгляд міської ради, в якій висловлено занепокоєння діяльністю політичної партії „Опозиційна платформа – За життя“.

Автор петиції, якого підтримали 278 інших громадян, висловив думку про проросійську позицію зазначеної політичної партії. В петиції

звертається особлива увага на неодноразові зустрічі члена партії Віктора Медведчука із Президентом Російської Федерації Володимиром Путіним.

„Черкаська міська рада звертається до Міністерства юстиції України із клопотанням на підставі статей Закону України „Про політичні партії в Україні“ здійснити дії, необхідні для заборони політичної партії „Опозиційна платформа – За життя“, – сказано у проекті звернення.

Схвалено створення Консультативної ради

КИЇВ. – Прем'єр-міністр Денис Шмигаль 14 лютого підтримав ідею створення Консультативної ради українських закордонних громадських організацій при Кабінеті Міністрів України. „Це буде хороший інструмент взаємної підтримки й допомоги“, – наголосив Д. Шмигаль. „Вже цього року ми запроваджуємо програму створення малого й середнього бізнесу для українців, які повернулися й хочуть вкласти свої гроші в Україну. На такі цілі держава надаватиме

їм підтримку. На сьогодні це 150 тис. грн. на додачу до тих коштів, які може вкласти людина“, – зазначив він. Уряд працює також над зниженням кредитних ставок і полегшенням доступу до фінансового ресурсу банків. Верховна Рада ухвалила так званий закон про „інвестиційних нянь“, коли інвесторові надається супровід для проходження бюрократичних процедур, аби він вкладав кошти в Україну та створював нові робочі місця. (Укрінформ)

Лукашенко скликав...

(Закінчення зі стор. 3)

Наразі ж ситуація на відрізку Білорусь-Росія сильно змінилася. Причому з обох сторін. У сенсі політичного активізму відбулася білорусизація Росії та росізація Білорусі. В умовах, коли білоруський протест здебільшого пішов на зимові канікули, О. Лукашенко проводить свої улюблені збори досить впевнено. І тепер на наступну зустріч з В. Путіним у Сочі (обговорюються дати 22 або 25 лютого) може їхати зі спокійною душею.

Зі свого боку, після „навальненського“ спалаху протестів Кремль сьогодні у стані вкрай нервовому. Про це свідчить, наприклад, невтихаюча істерика з приводу пропозиції керівника „штабов Навального“ Леоніда Волкова – 14 лютого, в День Валентина, провести в Росії акцію з ліхтариками. Силовики Росії здійняли ґвалт про екстремістську небезпеку подібної акції, порівнювали її з пособництвом нацистам у блокадному Ленінграді.

Отже, протести послабили В. Путіна і зміцнили позиції О. Лукашенка, якому тепер буде дуже зручно казати про те, як треба стояти проти загальної загрози.

О. Лукашенко знову їде до Сочі як прохач. Правда, оскільки позиції його зміцнилися, то і кредит тепер очікується вдвічі більший – 3 млрд. дол.

14 січня в Мінську та інших містах Білорусі відбулися марші та акції, під час яких затримали кілька десятків осіб. Зокрема, в Солігорську співробітники ОМОНу затримали 19 осіб, які вийшли на традиційну недільну прогулянку. Зазначається, що у затриманих не було при собі ніякої протестної символіки і вони не вигукували гасел. Серед них були представники страйкову „Білоруськалії“.

Затримали лещетарів в Молодечно, зокрема п'яти жінок, старшої з яких 65 років. Затримали 68 осіб на концерті на базі відпочинку „Вогник“ у Смолевицькому районі.

Про це повідомляє видання Tut.by, передає Укрінформ. Загалом було затримано 68 осіб, у тому числі неповнолітніх.

Книжкова палата...

(Закінчення зі стор. 2)

і видаються державні бібліографічні покажчики — літописи книг, журнальних і газетних статей, інші літописи, які користуються попитом у бібліотеках, видавництвах та інформаційних установах. Це єдиний в Україні архів друку, що має у своєму розпорядженні унікальні фонди, які були врятовані від репресій комуністичної інквізиції. Серед них і унікальний архів друкованої продукції, аналог якого було втрачено під час пожежі в Національній

бібліотеці ім. Вернадського в 1964 році. Функціонує і постійно актуалізується електронний каталог „Книги за роки незалежної України“.

Якщо питання фінансування не буде вирішено найближчим часом, то через декілька місяців Книжкова палата просто не зможе приймати нові надходження: книги, газети, журнали, плякати і листівки: їх просто не буде де зберігати.

Тож проблема поповнення, зберігання та наукового опрацювання друкованої продукції українських видавництв постає нині чи не найважливішим завданням для нинішньої влади для збереження і об'єктивного вивчення історії України.

АМЕРИКА | СВІТ

■ Литва відмовилася арештувати Волкова

ВІЛЬНЮС. – Московський суд 10 лютого видав наказ на арешт Леоніда Волкова, головного стратега провідного російського опозиціонера Олексія Навального. Це було ще одним намаганням російської влади придушити демонстрації в обороні 44-літнього О. Навального, котрого заарештували 17 січня. Влада затримала понад 11 тис. осіб по цілій країні. Але Литва, де Л. Волков проживає, відмовилася від цього наказу. „Використання міжнародних інструментів для політично вмотивованого переслідування є неправильною практикою“, – сказала Міністер внутрішніх справ Литви Агне Білотайте. („U.S. News & World Report“)

■ У Польщі видано „Майн кампф“

ВАРШАВА. – У Польщі вперше появився польською мовою трактат Гітлера „Майн кампф“. Видавництво „Белона“ 20 січня видало академічну версію цієї книжки разом з коментарями. Історик Євген Круль, котрий працював над цією версією три роки, каже, що 1,000-сторінкова книга стане „історичним джерелом в ширшому розумінні“. Перший тираж має 3,000 примірників. Це є щойно друге видання „Майн кампф“ з коментарями; перше появилось німецькою мовою в 2016 році. Ціна книги – 150 злотих (40 дол.) – є відносно високою. Директор видавництва Збігнєв Червінський сказав, що книга не має бути широко доступною. У Польщі заборонене публічне пропагування тоталітарних ідеологій та етнічної чи расової ненависти. Головний рабин Польщі Михайло Щудрич сказав, що академічна версія „може бути позитивною річчю“. („France 24“)

■ Штайнмаєр розсердив Київ

БЕРЛІН. – Посол України в Берліні Андрій Мельник гостро відреагував 9 лютого на „сумнівні історичні аргументи“ Президента Німеччини Франка-Вальтера Штайнмаєра щодо газогону „Північний потік 2“. Уряди України та інших європейських країн неодноразово висловлювали своє занепокоєння тим, що Берлін схвалює цей проект, який подвоїть кількість газу, імпортованого з Росії, та одночасно позбавить Україну цінних оплат за транзит газу. В інтерв'ю 6 лютого для німецької газети „Rheinische Post“ Ф. Штайнмаєр оброняв будівництво газогону і вказав на 80-ту річницю (в червні) нападу на СРСР нацистської Німеччини. Він додав, що „жахливе кровопролиття“ не „оправдує яких-небудь помилок у нашій політиці щодо Росії сьогодні“. А. Мельник сказав, що коментарі президента викликали „здивування та обурення“ в Києві, і що вони ігнорують українські жертви нацистської Німеччини. „Виглядає невідповідно вживати контрверсійні історичні аналогії, щоб пристрасно захищати російський газовий трубопровід“, – сказав А. Мельник. Бюро президента відповіло, що нарікання посла були сприйняті з „повним нерозумінням“. На запитання, чи адміністрація Джо Байдена говорила з ним про цей газогін, на який попередня адміністрація Дональда Трампа наклала санкції, Ф. Штайнмаєр відповів, що діалог „на цю тему ще навіть не розпочався“. Прокладання газогону відновилося 7 лютого. („Deutsche Welle“, „AFP“)

■ На Сицилії – виверження вулкану

На італійському острові Сицилія 16 лютого почалося виверження вулкану Етна – перше в цьому році. Активне виверження почалося з південно-східного кратера, з викидом потужної хмари попелу та потоком лави. За словами чиновників, це виверження не становить небезпеки для сусідніх сіл, евакуації не буде. Втім аеропорт Катанії, який розташований за 60 км від вулкану, влада превентивно закрила. Вулкан Етна висотою 3329 м є найвищим у Європі та одним із найактивніших у світі. („BBC“)

Сьомий рік триває війна

14 квітня 2014 року виконувач обов'язків Президента України Олександр Турчинов оголосив початок Антитерористичної операції (АТО) на Донбасі із залученням Збройних сил України. Таке рішення було ухвалено після захоплення сепаратистами під керівництвом спецслужб Росії українських міст Слов'янськ, Краматорськ і Дружківка. В умовах неспротиву місцевих силових структур України, а іноді й відкритої співпраці, невеликі штурмові загони російських диверсантів у наступні дні взяли під контроль Горлівку та інші міста Донеччини і Луганщини. Перекинуті у район Слов'янська та Краматорська спецпідрозділи СБУ й Збройних сил України прийняли перший бій зранку 13 квітня у Семенівці, передмісті Слов'янська, потрапивши у засідку проросійських бойовиків.

Невдовзі АТО переросло в гарячу війну, яку в Україні називають неоголошеною, гібридною, у Росії – громадянською, а міжнародні експерти надають перевагу терміну „військовий конфлікт“.

Війна на Донбасі забрала життя щонайменше 13,200 людей. Жертвами окупації на сході України стали понад 44 тис. осіб, включаючи поранених та переселенців. До сумного списку загиблих цивільних увійшли 298 пасажирів та залога літака Малайзійських авіоліній, який був збитий російською ракетою „Бук“ 17 липня 2014 року в небі над Донбасом.

Люди гинули від масованих обстрілів із забороненої зброї, а також від стрілецької зброї чи підірвалися на протипіхотних та протитанкових мінах, розтяжках, або внаслідок детонації вибухонебезпечних залишків війни.

Від війни довелося втікати приблизно 2 млн. осіб, серед них майже 1,5 млн. українців перебралися жити до інших регіонів України.

Росія не визнає факту свого вторгнення в Україну, тому з українського боку війна розглядається як неоголошена.

20 червня 2014 року Президент України Петро Порошенко оголосив про початок 10-денного одностороннього припинення вогню, пообіцявши амністію і звільнення від кримінального переслідування всім, хто склав зброю. Проросійські бойовики на запропоновані умови не пристали і припинення вогню не підтримали.

Російські регулярні війська почали брати участь у війні, завдавши зі своєї території нищівного ракетного удару українським формуванням. Значні українські сили опинилися в оточенні. Україна втратила контроль над 140 кілометрами державного кордону. Директор Аналітичного центру „Українські студії стратегічних досліджень“ Юрій Сиротюк розповів: „Росія змінила стратегію і тактику щодо України. Вона нарощує невійськові методи впливу. Торік вона продовжила поширювати свій вплив на Україну, зокрема через заведення ворога до місцевої влади“.

Президент України Володимир Зеленський сказав про війну: „Лише цього року нам вдалося встановити реальний режим припинення вогню. Він протривав 42 дні, поки не сталися серйозні провокації. Однак і після цього українській армії вистачило мужності та мудрості зберегти перемир'я – найдовше за шість з половиною років. Зараз основне завдання для всіх – від стабільної „тиші“ йти до сталого миру. Торік ми відновили перемовини лідерів „Нормандської четвірки“: України, Німеччини, Франції та Росії, які до цього не відбувалися три роки. Без цих перемовин ми не зможемо добитися миру. Україна зацікавлена в мирі найбільше, бо війна – на нашій території. Але на шляху до миру має бути рух двох сторін, і ключові кроки має зробити Росія, яка контролює окуповані території України“.

Всі війни коли-небудь закінчуються. Війна на Донбасі теж закінчиться. Але наслідки її ще довго відчуватиме Україна. Доведеться відбудовувати зруйновані міста і села. Залишаться важкий спадок у психології учасників війни. Залишаться каліки і сироти. Не буде прощення вбивцям. За це мають відповідати провідники Росії.

ІСТОРІЯ

Останки священників скинули до ями

Галина Компанієць

27 січня минуло 231 рік з дня народження письменника, байкаря, перекладача, ректора Харківського університету в XIX ст., видатного українця Петра Гулака-Артемівського.

Він був одним із перших клясиків нового українського письменства, який, водночас, не втратив актуальності дотепер. Він прожив цікаве і плідне життя, вписавши добру сторінку в історію України.

Літературознавче дослідження його життя провів професор Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького Володимир Поліщук, який наводить фрагменти з праці городищенської краєзнавиці Ольги Осипенко. Вона розповідає, що народився П. Гулак-Артемівський 27 січня (за новим стилем) 1790 року в Городищі, в родині священника місцевої Покровської церкви Петра Гулака-Артемівського та його дружини Уляни й був останньою, наймолодшою, дитиною в сім'ї. Його батькові на той час було близько 55 років, а матері – від 46 до 50-ти.

Згадана Покровська церква в Городищі була місцем служіння представників кількох поколінь цього роду. Біля церкви стояв чималий будинок на дві половини, в одній половині якого мешкали священники, в іншій була школа для місцевих дітей. Неповдалі від церкви було невелике кладовище, де ховали священників та інших служителів храму. На кладовищі, за спогадами очевидців, містився невеликий склеп, в якому впокоювалися настоятелі Покровської церкви.

О. Осипенко розшукала місцевих мешканців, які пам'ятають церкву та її нищення в безбожницькі 1930-ті роки, і руйнування цвинтаря та склепу.

Могила Петра Гулака-Артемівського в Молодіжному парку (колишньому міському цвинтарі) Харкова.

Ректор Харківського університету Петро Гулак-Артемівський.

За спогадом Павла Шляхового, у середині 1950-их, коли будували міст через Вільшанку, який і тепер діє, почали підвозити на берег землю. Брали поряд — довкола знищеної Покровської церкви. П. Шляховий працював тоді шофером. Він на власні очі бачив, як руйнували склеп, як там падали дерев'яні домовини із зотлілими тілами колишніх священнослужителів. Серед них, вочевидь, були й домовини отців Патрікція, Петра, Степана, Василя Гулаків-Артемівських. Їх не перепоховали як годиться, по-християнськи. Кості разом із землею скинули в яму, наче в скотомогильник.

За словами Анатолія Журавля, „на цвинтарі біля церкви Покрови серед інших могил були й солдатські могилки: радянська й німецька, бо бабуся ще й сварила, щоб до німецької не підходили“. Пам'ятає він і розриту могилу священників. Запали йому в пам'ять жахливі картини, коли бульдозер горнув усе на купу, екскаватор черпав землю разом із кістками, черепами, піском. Він тоді вже працював на самоскиді й відвозив усе на те місце, де зараз Пагорб слави. Тоді якраз плянувалося його спорудження. Насип робили високий. Тож брали землю навколо Покровської церкви.

Просто вражає фінал одного з віршів П. Гулака-Артемівського, написаний „за Лермонтовим“, із вельми промовистою назвою: „Падіння віку“. Вчитаймося.

„І років через сто
на цвинтар прийде внук,
Де грішні кості
їх в одну копицю сперли,
Поверне череп їх
та в лоб ногою стук!
Та й скаже: „Як жили,
так дурнями й померли!“

Без коментарів...

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

☎ (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Проблеми реального життя

Коли я від 2014 року чую голос телевізійного експерта, котрий вчоргове пророкує близький розпад Росії, то вимикаю звук. Особливо мене дратують балачки про західні санкції, які неминуче примусять Росію повернути Україні окуповані Крим та третину Донбасу. Тобто, збройно захищати незалежність власної країни – начебто, другорядна, майже непотрібна справа. А головне – дочекатись, коли економічні санкції зруйнують російську імперію.

Є в мене два одногрупники з часів Миколаївського кораблебудівного інституту. Обидва після проголошення незалежності України повернулись до власних історичних батьківщин. Перший мешкає в Ізраїлі, працює в аерокосмічній агенції. До пенсії йому залишилось ще три роки. Його місячна платня рівно в 100 разів більша за мою річну пенсію.

Другий після розлучення самотньо мешкає в новій однокімнатній квартирі площею 50 квадратів, пересувається на новенькому „Форді“, працює викладачем в пересічному московському університеті. Його маленька, за московськими мірлами, місячна платня складає 1,200 євро. Дорослі доньки також мешкають в Москві на відстані 100 кілометрів. За пів року (в 62 роки) планує оформити пенсію, розміром не менш, як 450 євро на місяць. Моя пенсія – 70 євро на місяць. Після інституту, коли я будував авіаносці на заводі, а приятель щось креслив у „Чорноморсудопроекті“, моя платня була втричі більшою за конструкторську.

Про якісь санкції, запроваджені західними країнами проти Росії ще в 2014 році, приятель не чув, як і більшість його московських друзів. Медичний туризм росіян до Німеччини ніхто не скасовував. Як і дешеві авіорейси до Німеччини. Мешканці центру Росії цілком задоволені власним життям. Адже вони знають, що в Україні, де демократичний Майдан переміг, пенсії та зарплати є в 3-5 разів меншими, аніж в тоталітарній столиці недемократичної Росії. Це правда, яку неможливо сховати.

Ніколи росіяни не вийдуть на мільйонний майдан з вимогою змінити ситий московський тоталітаризм на голодну київську демократію.

До речі, власники українських паспортів з Криму та Донбасу мріяли, що у них після зради Батьківщини з'являться московські ціни та платні з можливістю отримувати ще й українську пенсію. Тепер вони вимагають, щоб українці дали воду в Крим, відбудували зруйновану окупантами економіку Донбасу.

Водночас урядові фантасти України розповідають, що коли рівень життя в Україні буде вищим, аніж в Росії, а ціни за „комуналку“ нижчими, кримчани та лугандони забажають повернутися в Україну разом з нині окупованою територією. Тобто, за нашого життя та життя наших дітей та онуків Крим з Донбасом залишатимуться „російськими“. Треба знати цю правду.

Ян Чарнецький,
Миколаїв

Незабуття зустріч з Патріярхом Мстиславом

Пригадалася мені зустріч зі старшиною війська Української Народної Республіки Степаном Скрипником (на той час вже Патріярхом Української Церкви Мстиславом), який у 1991 році на втілення своєї прадавньої мрії, мав неофіційну подорож Україною (точніше, місцями боїв і звитяг своєї юності за волю України).

Ми сиділи в моєму калиновому гайку біля солом'яної хатини, на місці якої через кілька років буде зведена будівля Діяспорної бібліотеки імені добродійки з Флориди Галини Король, і говорили про минувшину.

Миргород – місто предків підпоручка УНР Степана Скрипника, в цій землі коріння древнього козаць-

кого роду цієї майже столітньої людини, яка все своє життя поклала на вівтар служіння Богові і Україні.

Обличчя Патріярха було втомлене, очі напівзаплющені, він з видимою насолодою вдихав запахи вечора і вслухався в неповторну мелодію жаб'ячого оркестру над Хоролом. Мені, жадібному досліднику історії і героїки воїнства УНР, було що поспитати і що послухати, тим паче що з перших вуст. І я багато нового дізнався і про полковника Болбочана, і про молодого повстанця й поета Миколу Щербака. З глибокою пошаною і зачаруванням я вслухався в розповіді свого гостя.

Анатолій Сазанський,
Миргород, Полтавська область

АКТУАЛЬНЕ

Росія крапа українські пісні

Левко Хмельковський

Українські історики дослідили цікаву пісенну тему:

росіяни постійно присвоюють собі перероблені українські пісні, більш мелодійні і красиві у звучанні. Пісня „Там вдали, за рекой“ написана ніби у 1924 році - це насправді українська пісня „Прощався стрілець“, яка піднімала настрої в корпусі Українських січових стрільців.

*Прощався стрілець
зі своєю ріднею,
Сам поїхав в далеку дорогу.
За свій рідний край,
за козацький звичай
Йдемо в бій за свою перемогу.*

Джерелом популярної пісні-романсу „Поручик Голицын“ („Четвёртые сутки пылают станицы, исходит дождями Донская страна. Раздайте патроны, поручик Голицын, Корнет Оболенский, налейте вина“) стала українська пісня „Друже Ковалю“, автором якої є повстанець Микола Матола. Вона була написана в 1949 році, а переклали цю пісню російською мовою у 1977 році.

*Четверту добу
ми не бачимо сонця,
Сльозиться у схроні
зволожений мур.
Не плачте душею,
мій друже Ковалю,
Бо дуже нелегко й мені самому.*

Пісня „Любо, братцы, любо“ („А первая пуля, а первая пуля, а первая пуля в ногу ранила коня. А вторая пуля, а вторая пуля, а вторая пуля в сердце ранила меня“) є плагіатом української пісні з такою ж назвою „Любо, братці, любо“.

*А первая куля, а первая куля
Порнула по мені,
та й спасли ремні*

*А другая куля, а другая куля
Ранила коня ще засвітла дня
Любо, братці, любо, любо,
братці, жить
З нашим отаманом
не доводится тужить*

Ця пісня походить з часів визвольних змагань 1917-1921 років, і співали її українською мовою в армії Нестора Махна. Навіть у радянському фільмі про Олександра Пархоменка пісню співають російською мовою, але з виразним українським акцентом та українськими словами.

Український романс „В саду осіннім айстри білі“ пристосували як пісню „Вот кто-то с горочки спустился“ для співачок Надії Кадишевої і Наташі Корольової.

*В саду осіннім айстри білі
Схилили голови в журбі...
В моєму серці гаснуть сили:
Чужою стала я тобі...*

Російська нібито народна пісня „Выйду на улицу, гляну на село“ насправді є лише адаптацією української дійсно народної пісні „Де б я не їхала, де б я не йшла“.

*Де б я не їхала, де б я не йшла,
Я тобі, мамо, подякувала.
„Дякую тобі, мамо,
що будила мене рано,
Більш не будеш, не будеш!“*

Начебто „російську народну“ пісню „Ой, мороз, мороз“, написану ніби 1954 року, співали на Вінничині ще у першій половині 1900-их років з такими словами:

*Ой, мороз, мороз,
Ще й зима буде,
Прошу я тебе –
Не зморозь мене!*

Це лише кілька окремих прикладів, а насправді таких свавільних запозичень було значно більше.

ДО ПРИЯТЕЛІВ „СВОБОДИ“!

Шановні читачі, передплатники і дописувачі „Свободи“! Пандемія коронавірусу внесла певні зміни в роботу редакційного колективу тижневика, тому виникла необхідність подати деякі поради. Тепер редактори працюють дистанційно, тому написані вручну і вислані звичайною поштою листи читати нікому. Просимо всі послання надсилати електронною поштою.

Оголошення, посмертні спомини просимо надсилати лише на адресу: advertising@ukrweekly.com, листи про передплату: subscription@svoboda-news.com.

У листах просимо вказувати ім'я та прізвище автора, електронну та поштову адреси, число телефону. При пересиланні публікацій з інших видань, треба подати дозвіл автора чи видання.

Світлина та інші ілюстрації не посилайте в тексті допису, а окремим додатком. Кожна світлина повинна мати номер або назву, які треба наводити з підписом до неї в основному тексті.

Не вживайте великих літер у заголовках і в тексті. Просимо розшифровувати абрєвіатури та скорочені назви. Називаючи в дописі певну особу, подавайте не ініціал, а її повне перше ім'я. Дотримуйтеся раціонального розміру статей: газета маленька і не може поміщувати великі монографії.

Дотримання цих умов прискорить опублікування ваших дописів.

Пресфонд „Свободи“ за січень 2021 року

JANUARY 2021					
\$	NAME	LOCATION			
35	Rak Anna		New York, NY	Pilecky-Dekajlo Adriana	Chicago, IL
30	Hanas Yuriy		Ancaster, ON	Staruch Theophil	Springfield, VA
20	Burak Lyubov		Easton, PA	Subchak Lesia	Canton, OH
60	Chornodolsky Luba	Columbia, SC	Kozicky Wolodymyr & Anna	10 Smyk R	Lake Bluff, IL
50	Durbak Ivan	Timonium, MD	Kuzycz Jurij		
	Stasiuk Demetrius	Ramsey, NJ	Lewak Anna		
		Englewood, FL	Mirchuk Ihor		
			Seattle, WA		
			Easton, PA		

Total for January 2021: \$695

Щиро дякуємо всім жертводавцям за підтримку пресфонду „Свободи“

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

IRA
Share Account

2.27% APY*

**ВІДКРИЙТЕ ПЕНСІЙНИЙ РАХУНОК,
ЩОБ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СВОЄ МАЙБУТНЄ.**

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by full faith and credit of the United States Government.
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

ЛІНДЕНГІРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

Поза Нью Йорком дзвоніть:
безкоштовно: 1-888-SELFREL

**APY - Відсотки у річному відношенні з нарахованою дивідендою. Дивіденда - 2.25% нарахована денно, може бути змінена без попередження. Відсоткові ставки діють з 7/17/2020.*

Трибуна Українського Народного Союзу

Нові члени УНСоюзу

Ана Бонно, дочка Меланії Штик і Джіммі Бонно з Савт Веніс, Фльорида, стала членкою 465-го Відділу УНСоюзу. Її забезпечили Оксана і Юрко Штики.

Матео Богдан Грабець, син Тараса і Андреї Грабець з Лин, Масачусетс, став членом 42-го Відділу УНСоюзу. Його забезпечила бабуся Віра Грабець.

Напрямні УНСоюзу

Український Народний Союз існує для:

- поширення принципів братської діяльності;
- збереження української, української американської і української канадської спадщини і культури;
- надання своїм членам високоякісних фінансових послуг і продуктів.

Як братська забезпечена установа, УНСоюз реінвестує свої прибутки для добра своїх членів і української громади.

Чи у вашій родині є діти – потенційні члени Українського Народного Союзу?

Зателефонуйте до нас на число **973-292-9800**, щоб довідатися як оформити для них страхове забезпечення.

LONG TERM ANNUITIES

4.00%*
9 YEAR

3.75%*
7 YEAR

3.25%*
5 YEAR

*FIRST YEAR RATE
ALL ANNUITY RATES
SUBJECT TO CHANGE
NOT AVAILABLE
IN ALL STATES

CALL US TODAY!

888-538-2833

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Українську мову вчать дома

Анна Бистрова та Володимир Селюченко. (Фото: Оксана Шевченко)

Голос Америки

У США українці, які не мають поруч великої української громади, але хочуть вчити своїх дітей української мови, відкривають власні онлайн-курси і школи. Одну з таких онлайн-школ, де дітей за кордоном вчать учителі з України заснувала львів'янка Надія Журба. Родина понад три роки тому переїхала в місто Остін у Техасі. Вона викладала англійську мову в українській школі й також працювала в американській, тому намагається поєднати підходи до навчання з обох країн. „За три місяці існування школи ми вже маємо 10 курсів, 14 вчителів, і дітей вже навчається 70-80“, - зазначає Н. Журба.

Українську мову вивчають 8-річна Маша й 5-річна Мія з родини інженерів з Житомира, що мешкають у Нью-Гемпширі. Їхні батьки Анна

Бистрова та Володимир Селюченко пояснюють, що підтримання рідної мови відіграє для них дуже важливу роль.

Юлія Поррас із Херсонщини з родиною живе у Вірджинії та має сина-підлітка й трирічну доньку. Вона заснувала свої онлайн-заняття „Наша мова“ для дошкільнят у невеликих групах і плянує також розширювати курси й вікові групи дітей.

Її чоловік – англомовний, і підтримувати українську у двомовній родині важко.

Із цим зіткнулась і киянка Оксана Шевченко, яка живе 17 років у Каліфорнії. В її родині чотири мови: українська, російська, болгарська, англійська. Завдяки Юлії Поррас вона знайшла вчительку української для свого 5-річного сина Данієля. О. Шевченко обрала формат індивідуальних занять.

Окрема перевага занять із вчителями з України – фінансова доступність для родин в Америці. Заняття у цих двох онлайн-школах коштують від 8 до 12 доларів. Батьки погоджуються, що онлайн-заняття мають свої недоліки, але часто це чи не єдиний спосіб підтримувати в дітей бажання говорити українською мовою.

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Tel.: 973-292-9800 ext. 3035

e-mail: mdrich@unamember.com

**ЕВГЕН
ОСЦІСЛАВСЬКИЙ**
Ліцензований продавець
страховання життя
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 480-207-7070

e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

DNIPRO LLC.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Ізраїльські актори проти анексії Криму

Світлана Глаз

ТЕЛЬ-АВІВ. – Режисер і засновник ізраїльської Школи театру і кіно Дім Амор має 36 років. Він з успіхом поставив в Ізраїлі спектаклі за творами клясиків світової літератури, серед яких особливою популярністю в ізраїльського глядача користується вистава „Відьма“ за твором Миколи Гоголя „Вій“. Цю роботу театр кілька років тому представив публіці п'яти міст України. У плянах були гастролі в інших містах і країнах, але завадила пандемія.

Однак, зараз хвилює Д. Амора та його колег продовження анексії Криму Росією та відвідини українського півострова артистами Російської Федерації. Гільдія акторів Ізраїлю, яку створив та очолює Д. Амор, звернулася з відкритим листом до Гільдії акторів Росії, яку очолює Микита Михалков, з проханням не популяризувати незаконну анексію Криму та припинити гастрольні поїздки співаків та акторів до тимчасово окупованого Криму.

Ось про що йдеться в листі. „Вимагаємо: запобігти пропаганді анексії Криму та припинити порушувати закони України! Відомо, що багато членів Гільдії акторів Росії відвідують Крим як туристи або з метою гастрольної діяльності. Але ж вони порушують закони України і міжнародне право, пропагуючи анексію півострова, допомагаючи окупаційній владі порушувати територіальну цілісність України. Всі вони працюють на території України без робочої візи. Ми, члени ізраїльської Гільдії акторів, розуміємо, що Крим – це Україна! Тому вимагаємо Вас зробити все можливе, аби запобігти порушенню законів міжнародного права. А ще – провести роз'ясню-

Дім Амор (фото з особистого архіву)

вальні роботи з акторами Гільдії. Разом ми зможемо боротися з агресорами анексії Криму. В нас є список членів Гільдії, а також акторів естради, які порушили закони України, міжнародне право і відвідали Крим. Серед них – Олег Газманов, Григорій Лепс, Ольга Бузова, Лоліта Милявська та багато інших. Всього – 59 осіб. Асоціація акторів „Маген“, Ізраїль, не може стояти осторонь порушень міжнародних прав та цілісності України. Адже чимало з названих акторів виступають на сценах єврейської держави, яка на офіційному рівні не підтримала анексію Криму. Тому ми готові допомогти Україні боротися за свою свободу та незалежність. Важливо зауважити, що в асоціацію „Маген“ звернулися правозахисники з України, аби ми вивчили цю ситуацію і допомогли друзям з України поширити інформацію в соціальних мережах. Повторюю: Крим – це Україна і ми будемо продовжувати боротьбу за його повернення додому“.

Написала роман про Японію

ТОКІО. – Презентація японського видання роману „Західна гейша“ української письменниці Єви Хадаші відбулася в Посольстві України в Японії. Авторка твору є японісткою, лавреаткою міжнародного літературного конкурсу „Коронація слова“, на якому в 2019 році цей роман отримав спецвідзнаку „Міжнародне визнання“.

На презентацію письменниця завітала разом з директором видавництва „Дніпро“, директором Японсько-української асоціації культурного обміну Мотохіро Оно. Завдяки його підтримці стало можливим видання роману „Західна гейша“ японською мовою. Книга є спільним українсько-японським виданням видавництва „Радуга“ (Україна) та „Дніпро“ (Японія).

Сюжет роману походить з біографії авторки. В анотації до книги йдеться: „Дівчина з України багато подорожує і в США знайомиться з японцем, за якого невдовзі виходить заміж. Подальше оповідання несподівано змінює наші стереотипи про Японію та японців, включаючи сфери міжособистісного спілкування, бізнесу,

Єва Хадаші. (Фото: Посольство України в Японії)

соціальної поведінки, а також ставлення до іноземців, японську емоційність, сексуальні відносини“.

Посольство України в Японії

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Відкрили виставку про українську Антарктиду

Марія Срібна

КИЇВ. – 6 лютого виповнилося 25 років з дня передачі Великою Британією Україні науково-дослідної станції „Фарадей“ (нині „Академік Вернадський“) та початку роботи І Української антарктичної експедиції.

Станція „Академік Вернадський“ –

це єдина українська антарктична станція, яка розташована на мисі Марина острова Галіндез. Вона являє собою геофізичну та метеорологічну обсерваторію. Українські науковці проводять геолого-геофізичні, гідрометеорологічні, океанографічні, біологічні дослідження. Співпраця з міжнародними організаціями Договору про Антарктику популяризує

Передача науковим співробітникам Національного музею історії України прапора України, який було піднято над станцією „Академік Вернадський“ учасниками І Української антарктичної експедиції.

Прилади, якими користувалися українські та британські полярники на антарктичній станції „Академік Вернадський“ (з колекції Національного музею історії України).

Україну як наукову державу.

13 лютого в Національному музеї історії України відбулася зустріч з науковцями учасниками перших українських експедицій до Антарктичного континенту (Світлана Кравковська, Роман Братчик, Андрій Сидоровський, Володимир Бахмутов). Також в музеї відкрилася виставка „Вікно до Антарктиди: до ювілею станції „Академік Вернадський“, де представлено 25 фотографій із зображенням станції, полярників та природи Антарктиди. Різноманітні світлини доповнені експона-

тами з фондової колекції Національного музею історії України. Відкрив виставку директор Національного антарктичного наукового центру Євген Дикий.

На виставці представлено прапор України, який було піднято над станцією „Академік Вернадський“ учасниками І Української антарктичної експедиції 6 лютого 1996 року. Прапор переданий до колекції Національного музею історії України у 2016 році під час відкриття виставки приуроченої до 20-річчя станції „Академік Вернадський“.

Дослідили трипільський храм

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – На північ від села Небелівка, що на Кіровоградщині, розташоване поселення трипільської культури – протомісто Небелівка. Воно займало площу близько 250 га. Дослідження, проведені у 2009 році спільною українсько-британською археологічною експедицією, показали, що воно було найбільшим за розмірами населеним пунктом на території Європи. 2009 року експедицією розкопано рештки одного наземного житла, знайдено фрагмент посудини із намальованим зображенням людини.

Розкопки продовжились у липні-серпні 2012 року. Експедиція дослідила залишки трипільського храму. Основа двоповерхової споруди була виготовлена з дерева, а потім обмазана глиною. Це перша будівля таких розмірів, яку за понад 120 років розкопок досліджено на поселеннях трипільської культури. У ній на першому поверсі виявлено залишки семи вівтарів, підвищення-подіум довжиною 18 метрів (на другому поверсі). Неподальк храму досліджено залишки двох жител, фрагменти штукатурки зі слідами настінних розписів. Поруч із житлами знайдено котловани для видобування глини, яку використовували під час будівництва.

Того ж року завершено складання плану поселення з допомогою магнітної зйомки. За цими даними його площа становила близько 260 гектарів. Територію селища, як встановлено розкопками 2014 року, було оточено палісадом. У центральній частині поселення виявлено залишки гончарного горна складної конструкції.

Департамент культури області подав на фінансування Українського культурного фонду проект із відтворення трипільського храму в Небелівці. Ідея полягає в тому, щоб відтворити цей храм, його інтер'єри, а також за допомогою сучасних технологій облаштувати інсталяції, які б відповідали тому часу. Об'єкт у Небелівці розглядається, як частина кошового туристичного маршруту радіусом 60 кілометрів.

Виставка розповідає про революцію в регіонах

Стенди виставки „Українська революція 1917-1921: регіональний вимір“. (Фото: Олександр Костирко)

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – У місті з 19 січня до 14 лютого у художньому музеї діє виставка банерів „Українська революція 1917-1921: регіональний вимір“, яку надав Український інститут національної пам'яті.

Українська революція 1917-1921 років розгорнулася на теренах українських губерній Російської імперії – Волинської, Подільської, Київської, Чернігівської, Полтавської, Харківської, Херсонської, Катеринославської, Таврійської, а також Галичини, Закарпаття та Буковини, що перебували у складі Австро-Угорщини. Ці землі стали осереддям революції, втім українські громади поза цими межами – у Москві, Петрограді, Відні, інших населених пунктах, де проживала хоча б невелика кількість політично активних українців – перебували в ідеологічному полі

тяжіння української революції та нерідко ставали її дієвою силою.

Фотофакти подій та діячів тих часів представлені на 15-ти стендах. За словами директорки художнього музею Ольги Гладун, вони надають можливість усім музеям України познайомити громаду з історичними розробками.

Культуролог Євген Савісько розповів, що на виставці представлено інформацію про кожен регіон у ті часи. Це був час, коли українці почали здобувати волю, революція була передтечею Соборності.

Історик Віталій Боримський нагадав, що Українська революція ще має назву Українські національно-визвольні змагання. Україна була розділена між Російською та Австро-Угорською імперіями, і українці з обох імперій захотіли об'єднатися в одній державі. Тому День Соборності – це день, коли ми святкуємо Акт Злуки.

НОВІ ВИДАННЯ

ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ СТРАДНИЦІ ЗА УКРАЇНУ НТШ продовжило серію

Стефан Лашин

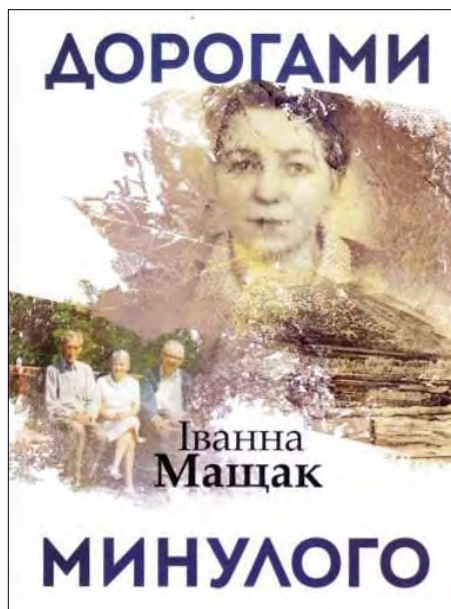
Іванна Мащак, „Дорогами минулого“, Видання друге, доповнене. Видавництво „Кліо“. Київ. 2019. 256 стор.

Іванна Мащак (Пшепюрська) народилася 11 липня 1925 року в селі Крупець, Любачівського повіту, в родині греко-католицького священника Йосифа Пшепюрського. Навчалася в гімназії у Львові та Белзі, Торговельній школі у Сокалі. Заарештована перед матурою у 1945 році. Звільнена після нетривалого ув'язнення в Сокалі та Львові.

У червні 1947 року під час акції „Вісла“ потрапила з батьками на Ольштинщину. Заарештована 18 січня 1948 року, утримувана у в'язницях в Ольштині та Варшаві. 27 липня 1948 року передана органам МГБ у Києві. У травні 1948 року засуджена на 10 років позбавлення волі. Покарання відбувала в таборах на Колимі.

Звільнена 26 вересня 1955 року. Повернулася до Польщі. Працювала інструктором у повітовій і міській бібліотеках у Кентшині. У 1965 році виїхала до Англії. Там вийшла заміж за Володимира Мащак, проживає в Лондоні. Активна членка Союзу Українців Великої Британії.

Статті І. Мащак надруковані в книжці „Віра. Надія. Любов. Спогади жінок“ за редакцією Марії Паньків (Варшава 2001) та історично-мемуарному збірнику Наукового Товариства ім. Шевченка „Надбужанщина“ (Нью-Йорк-Париж-Сідней-Торонто, 1989). Авторка друкувалася також у численних газетах. Має малярські здібності. У 1985 році закінчила класу акварелі в Артура Ганса в мистецькій школі „Fox“, членка мистецької групи „Arthur's Artists“, учасниця кількох індивідуальних і спільних виставок. В альбомі

„Selecton of Painting“ авторка презентує церкви й квіти (Лондон, 2018).

Унікальна книга споминів І. Мащак „Дорогами минулого“ охоплює період української історії 1930-1950-их років, українське підпілля у Польщі, операцію „Вісла“, переповнені українцями табори на Колимі. Все це авторка пережила особисто. Вона розповідає про галицьке село 1930-их років, польські й радянські камери допиту. Розповідь жінки доповнюють спогади її чоловіка про службу в Дивізії „Галичина“ та переправу українських дивізійників до Великої Британії.

На прикладі життя однієї родини дізнаємося не лише про побут, звичаї, освіту, релігію на Західній Україні, а й про головну ідею життя її жителів різних генерацій – боротьбу за Незалежність – боротьбу криваву, жертвовну й безкомпромісну.

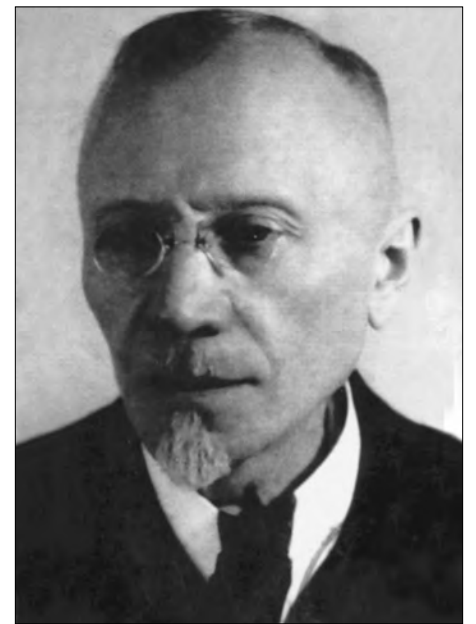
Книжка цінна, цікава, ілюстрована архівними фотографіями, написана живою мовою, гарно графічно оформ-

(Закінчення на стор. 15)

Левко Хмельковський

Іван Головацький. „Іван Раковський (1874-1949. Життєписно-бібліографічний нарис“. Львів. НТШ. 2004. 212 стор.

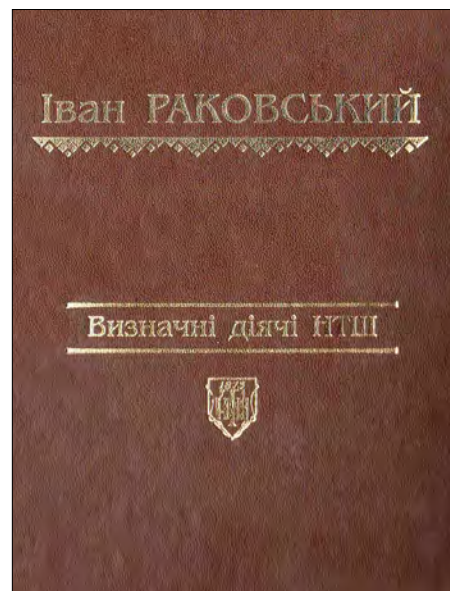
Власне, йдеться про гідне продовження серії „Визначні діячі НТШ“, започаткованої згідно бібліографії Наукового Товариства ім. Шевченка (НТШ) у 1994 році книгою „Євген-Юлій Пеленський: життєписно-бібліографічний нарис“. Опісля були книги про Івана Горбачевського (1854-1942), Степана Рудницького (1877-1937), Василя Сімовича (1880-1944), Олексу Горбача (1918-1997), Івана Огієнка, Митрополита Іларіона (1882-1972), Івана Пулюя (1845-1918), Івана Феценка-Чопівського (1884-1952).

Проф. Іван Раковський у 1940 році. (Фото: книга „Іван Раковський“)

У 2004 році серію продовжила книга Івана Головацького про Івана Раковського, яку щойно надіслав до „Свободи“ внук вченого Юрій Раковський з листом до мене: „З великим зацікавленням одержав нововидану книжку, яку ви редагували, про Цвинтар Церкви-пам'ятника св. Андрія Первозваного, де поховані мої дідо і баба Іван і Софія Раковські, мої батьки Мирослав і Олена Раковські та інші члени родини. Однак я дуже розчарований, що немає згадки про мого діда проф. Івана Раковського. Адже він був видатний природознавець-науковець, професор Львівської гімназії, голова НТШ у Львові та головний редактор першої „Україн-

(Закінчення на стор. 13)

Книга „Іван Раковський“.

На скрижалях історії

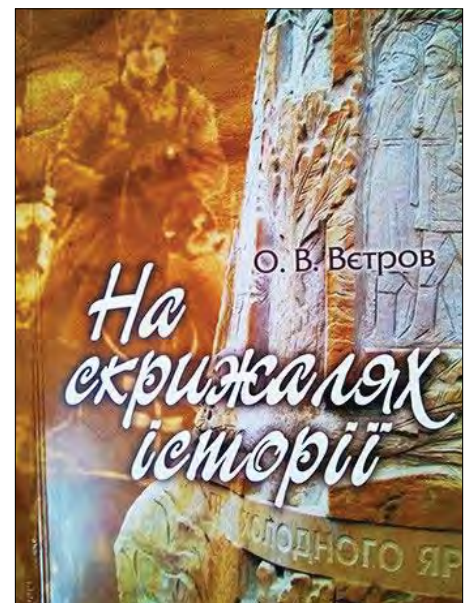
Тетяна Калиновська

Ветров Олександр. На скрижалях історії: історично-документальний роман до 100-річчя подій Української революції 1917-1921 років. Передмови Валентина Лазуренка і Левка Хмельковського. Черкаси. Вертикаль, 2019. 378 стор.

ЧЕРКАСИ. – Побачила світ нова книга відомого краєзнавця і журналіста з Кам'янки Олександра Ветрова „На скрижалях історії“, що розповідає про тривоги та прагнення наших земляків до української незалежності 100 років тому.

Це історичний документальний роман, в основу якого покладені досі невідомі широкому загалу рукописи жителя села Вербівка на Кам'янщині Івана Харченка 1958-1962 років, збережені його онуком Борисом Борисенком. Автор використав також малознані щоденники Маріанни Давидової – дружини останнього власника Кам'янки поміщика Лева Давидова, архівні документи, спогади розкуркулених і репресованих радянською владою земляків, документи з приватного архіву.

„Треба було перечитати масу архівних матеріалів і газет давнього часу, щоб розповісти читачеві не мітичні вигадки, а гірку правду про криваві

дні і ночі Української революції 1917-1921 років. Я вдячний авторові за те, що він не приховує у книжці ті безчинства і жорстокості, до яких вдавалися учасники подій того часу з обох сторін“, — написав у вступному слові Левко Хмельковський, колишній черкаський журналіст, редактор американської газети „Свобода“. Книжка, дбайливо виплекана в черкаському видавництві „Вертикаль“, випущена на замовлення Департаменту культури та взаємозв'язків з громадськістю Черкаської обласної державної адміністрації.

Видали книгу мистця

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – Книгу-альбом „Душа і пам'ять Черкащини“ художника Віктора Клименка презентували 9 лютого в музеї „Кобзаря“ Тараса Шевченка. Видання готувалось кілька років, і в ньому зібрані живописні роботи мистця, в яких він поєднав історію та сьогодення Черкащини.

На презентацію автор не міг прийти, і тому за нього це зробила його дружина Ніна Клименко. В залі зібрались відомі художники, молодь навчальних закладів міста.

Це видання було видано за кошти, які виділяються на гранти в галузі культури від Департаменту освіти та гуманітарної політики.

„Віктор Клименко – видатний художник, який своїми роботами прославив наш рідний край на весь світ. Один з його творів „Українська хата у місячну ніч“ розміщений у резиденції Ради Європи у Брюсселі. В. Клименко – один з небагатьох живописців, чийому таланту підвладне творення історичної картини, історичного портрета й батальної композиції, пейзаж, портрети, натюрморти, побутовий жанр“, – відзначив директор Департаменту освіти та

Ніна Клименко презентує книгу свого чоловіка в черкаському музеї „Кобзар“ (Фото: Олександр Костирко)

гуманітарної політики Ігор Волошин.

Український живописець народився на Донеччині. Він є Заслуженим діячем мистецтв України, нагороджений почесними грамотами Міністерства культури та туризму України та Міністерства оборони України, член Національної спілки художників України. Він брав участь у всеукраїнських та міжнародних художніх виставках.

Полотна його представлені у США, Польщі, Франції, Німеччині, Голяндії.

ПОСТАТІ

Тато був вірний Україні

Оля Кризь

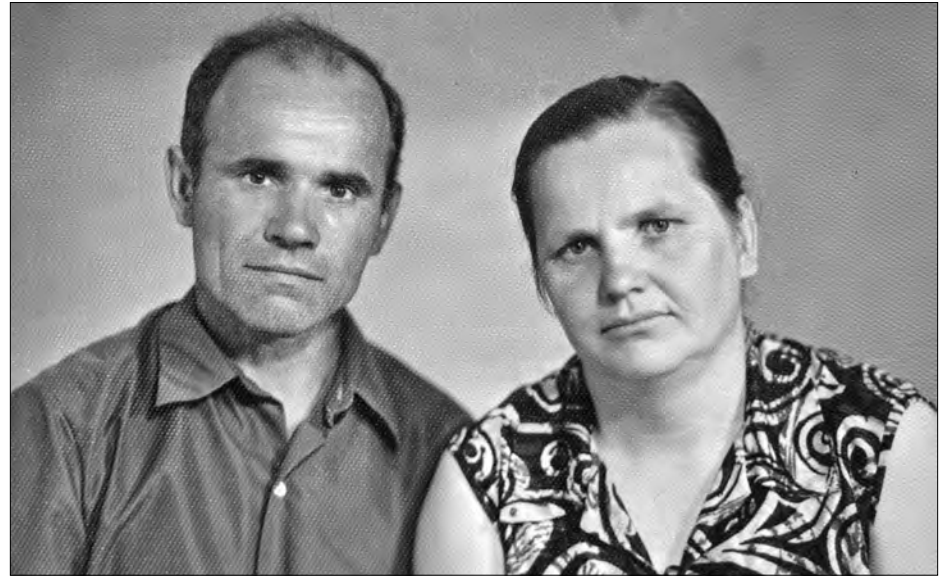
Мій тато Олександр Кризь народився в селі Михнівєць (Польща) 22 червня 1925 року. Його батько помер у 1938 році і мати залишилася одна з вісьмома дітьми, наймолодшому братові на той час не виповнилося ще і трьох років. Незабаром старші діти одружилися, але треба було самому дбати про себе і допомагати матері піднімати молодших. Влітку 1939 року вступив до польської Бучацької державної гімназії, але у вересні того ж року Галичину зайняли радянські війська і з відступаючою польською армією залізничною колією довелося повернутися додому.

Почалася Друга світова війна, прийшли „перші совіти“ і завели нові порядки, правда ненадовго. Настав 1941 рік – німецька окупація, жити стало ще важче. Активізувалося українське підпілля у боротьбі з нацистами і „совітами“ за здобуття української державности. Вуйко Іван Смолій (Писарів), письменник, мав зв'язки з Українським допомогним комітетом і підказав Олександрю в 1943 році вступити в Сяніку на вчительські курси, після закінчення

яких його направили вчителем молодших клас в сусіднє містечко Літовища. Потім настав переломний момент у ході війни, молодих людей примусово вивозили до Німеччини, члени ОУН і УПА та їхні симпатики перебиралися на Захід з надією там продовжити боротьбу за українську державність.

Улітку 1944 року Олександр потрапив до Відня. Працював у бавера, кельнером, помічником коваля на заводі. Весною 1945 року бомба влучила в їхній барак, і Олександр залишається без документів і без засобів для існування. Штурм Відня у квітні 1945 року, розруха, голод, безробіття. Радянські військові забрали тата, і він прослужив санінструктором до 1950 року. Пройшов пішки майже пів Європи. Після демобілізації два роки працював учителем фізкультури в сусідньому селі Мшанець. На новорічні свята йому видали документ про неблагонадійність. Знайти роботу тепер у західній Україні йому було неможливо.

В 1953 році перебрався в село Агафіївку, де на той час вже мешкала його мати та інші односельці, переселені (депортовані) з Польщі. В 1951

Олександр Кризь з дружиною Марією.

році під час радянсько-польського обміну ділянками територій на території села було насильно переселено з Дрогобицької області мешканців сіл Бистре, Лип'я, Михновець, Видрене, Дашівка, Дверничок, Поляна, Рівня, Росохате, Росолін, Середнє Малє, Скороднє, Лобізва, Телешниця Ошварова, Устянова, Хміль (нині територія Польщі). Тато пішов навчатися на тракториста в Одесу й тільки через кілька років одержав посаду вчителя німецької мови у сусідньому селі Філімонівці. Коли в Агафіївці організували вечірню заочну школу, то став її директором.

У 1956 році вступив на заочне відділення Чернівцького державного університету на українську філологію, який закінчив у 1961 році. В

1957 році одружився з Марією Шайдич із села Бистре, невдовзі народилися діти: Ольга в 1958 році та Ігор в 1962 році. У Агафіївській школі викладав німецьку та українську мови до 1997 року. Виховував учнів у дусі любови до рідної землі і мови, прекрасно знав справжню історію України і міг донести її до дітей. Завжди цікавився новинами і долею української справи.

У 1989 році став одним із організаторів Товариства української мови в районі, а також делегатом III з'їзду Народного Руху в Києві в 1992 році. Помер від інсульту 21 грудня 2010 року у віці 85 років, похований на місцевому цвинтарі.

Нелегке життя прожив тато, але завжди був вірний Україні.

Черкаси

Олександр Кризь серед учнів в Агафіївській школі. (Фото з архіву Кризів)

НТШ продовжило...

(Закінчення зі стор. 12)

ської загальної енциклопедії“ (1930-1933). Здаю собі справу, що вже запізно додавати текст у цьому виданні книжки, але може незадовго буде виданий додаток-доповнення?”

Я теж був засмучений, що до путівника про цвинтар не потрапив спомин про І. Раковського. Думаю, що це сталося через те, що він спершу був похований на іншому цвинтарі, і я міг скористатися спомином про нього, оприлюдненим до перепоховання. Все ж ідея продовження путівника заслуговує на увагу і її можна здійснити, якщо зацікавлені особи надішлють фотографії й нотатки про своїх рідних, похованих на цьому цвинтарі, і зроблять грошові датки на видання.

З книги про І. Раковського постає образ людини дуже працелюбної і цілеспрямованої. Усе його життя було присвячене розвиткові української науки і особистим плідним нау-

ковим пошукам.

І. Раковський народився 1874 року в селі поблизу Рогатина на Прикарпатті. Вчився у Станіславові, Львові, працював у Коломиї, Львові, Кракові, співпрацював з університетами ряду столиць Європи. Він став одним засновників української антропології, провідним ученим у площині українського народознавства, зазнав переслідувань від польської влади та більшовиків, виїхав до США, але прожив за океаном недовго, помер у 1949 році. Професор був невтомним організатором українського наукового життя. Коли більшовики організували в Україні Голодомор-геноцид, І. Раковський був серед засновників (заступником голови) Українського громадського комітету рятунку України, який приготував значну допомогу голодуючим, але влада СРСР не прийняла її.

У книзі подано докладний життєпис І. Раковського, спомини про нього, окремі наукові праці вченого, вибрані листи, численні світлинки, копії документів.

TRANSFER YOUR CREDIT CARD BALANCE & SAVE MONEY!

Переведіть баланси з інших кредитних карток, що мають високі відсотки, на нашу кредитну картку VISA та заощаджуйте!

0.00% APR* FOR 12 MONTHS

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION **УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА**

Visit our web site at ukrainianfcu.org

ROCHESTER, NY | AMHERST, NY | BUFFALO, NY | CITRUS HEIGHTS, CA | FEDERAL WAY, WA | MATTHEWS, NC | PARMA, OH | PORTLAND, OR | RANCHO CORDOVA, CA | SYRACUSE, NY | VANCOUVER, WA | WEBSTER, NY | WESTWOOD, MA

*APR is Annual Percentage Rate. Offer applies to balance transfers only and is valid beginning 1/1/2021 through 4/30/2021. UFCU will apply a 2.00% balance transfer fee at time of transfer. Promotional APR of 0.00% is valid for 12 billing cycles from the date of first qualifying transfer. After twelve billing cycles, a variable purchase APR will take effect based on member's credit score at the time of the balance transfer and will be applied to any unpaid outstanding balance. Variable APR will vary with the market based on the Prime rate. Existing UFCU Visa Credit Card balances do not qualify. New UFCU Visa Credit Card accounts subject to credit approval and/or co-signer. In some cases, UFCU may not be able to process a balance transfer request. Please see us for complete details. Membership eligibility required. Federally Insured by NCUA.

СПОМИН

Відійшов у вічність
св. п. **Методій Борецький**

5 лютого помер громадський діяч св. п. інж. Методій Борецький. Він народився 12 березня 1924 року в селі Страшевичах, Старосамбірського району, Львівської області. Життєва мандрівка покійного була нелегкою. Він добре розумів потреби українських емігрантів, бо належав до тієї генерації, яка пережила бурхливі та жорстокі часи війни, і опинилася в таборах біженців. В 1949 році він остаточно переїхав до Філядельфії.

Здобув інженерну освіту, бакалаврат з будівельної інженерії в Дрексель Університеті, а потім дві магістерки: одну – з будівельної інженерії, а другу – з докільної інженерії, також в Дрексель Університеті.

Професійна діяльність включала працю в Корпусі армійських інженерів Філядельфійської округи та Інженерній команді морських засобів (1970-1990).

М. Борецький також всеціло ввійшов в українські товариства і установи: був головою Товариства українських інженерів Америки (1987-1989), кількратним головою ТОВА-

риства Українських інженерів в Філядельфії, кількратним головою Українського громадського комітету, членом Філядельфійської комісії Енциклопедії української діаспори в США.

В 1978 році ввійшов до езекутиви Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК), де відбув дві каденції як голова Допомогової комісії і залишився її членом до смерті, був головою Еміграційної комісії, сприяв оформленню допомогових фондів для ЗУАДК від стейтових працівників і був головою Інформаційного бюро та Комісії справ четвертої хвилі. З рамени цієї комісії перепроводив 27 курсів підготовки до іспиту на громадянство США, які перейшли сотні кандидатів.

Висловлюємо сердечну вдячність цьому відданому і розумному чоловікові, який левову частину свого часу, здоров'я та зусиль віддав служінню ЗУАДК, українській громаді та українським переселенцям.

ЗУАДК

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет – ЗУАДК
ділиться сумною вісткою зі своїми членами та українською громадою, що 5 лютого 2021 року відійшов у вічність довголітній член ЗУАДК-у й активний громадський діяч

**св. п.
інж. Методій Борецький**

Рідним складаємо глибокі співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Езекутива і Дирекція ЗУАДК-у

Оселя ОДВУ ім. О. Ольжича
в Лігайтоні, ПА
ділиться сумною вісткою з українською громадою, що відійшов у вічність довголітній член дирекції оселі, член 57-го відділу ОДВУ

**сл. п.
Орест Гарасимович**

Похоронні відправи відбулися в середу, 20-го січня 2021 року, в Українській католицькій церкві св. Духа, 315 4th St., Easton, PA., а опісля на вічний спочинок на церковному цвинтарі.

Опечаленій родині складаємо найглибші співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Управа оселі ОДВУ ім. О. Ольжича

**ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА
ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ
УКРАЇНИ (ОДВУ)**

ділиться сумною вісткою з членством та українською громадою, що 17 січня 2021 року відійшов у вічність

**св. п.
Орест Гарасимович**

народжений 29 травня 1934 року в с. Кривце, Тернопільська обл., довголітній член дирекції ЦУ ОДВУ.

Похоронні відправи відбулися в середу, 20 січня 2021 року в Українській католицькій церкві св. Духа, 315 4th St., Easton, PA., а опісля на вічний спочинок на церковному цвинтарі.

Опечаленій родині складаємо найглибші співчуття

Вічна Йому пам'ять!

Центральна Управа ОДВУ

**Наукове Товариство ім. Шевченка
в Америці**

повідомляє своїх членів та громаду, що 8 лютого 2021 року відійшов з цього світу

член-кореспондент НТШ-А
дійсний член УВАН

св. п. Володимир Пилишенко

мистецтвознавець, графік, меценат

народжений 28 липня 1934 року в селі Поромів на Волині.

Навчався:

у Рочестерському Інституті Технології
(бакалаврат, 1958; магістер 1963);

Працював:

катедра Історії мистецтв Стейтового університету
Нью-Йорка в Брокпорті (1963-2000);

Належав до:

Української Асоціації Американських університетських професорів,
Дирекції Українського Музею в Нью-Йорку;

Директор Української Колекції та Архіву Рочестеру
при університеті Рочестеру (1972-2011);

Засновник та Президент Товариства Українських
Підприємців та Професіоналів Рочестеру (1989-1992, 1996-1999);

Редактор квартальника «Кооперативна думка» (1975-1980).

Рідним складаємо співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Управа НТШ в Америці

VARSHAVSKY MONUMENTS

1152 Route 10 West, Suite N, Randolph, NJ 07869

862-219-5344

E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту • Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті • Керамічні фотографії на пам'ятники
Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

Шановні читачі! Жалібні повідомлення з приводу відходу своїх близьких і друзів просимо висилати на електронну адресу відділу оголошень „Свободи“:

advertising@ukrweekly.com

КУРІННА СТАРШИНА
 10-го Куреня УПС „Чорноморці“
 у глибокому смутку повідомляє
 що наш довголітній член

СВ. П.
пл. сен.

БОГДАН КРИЖАНІВСЬКИЙ
 „Кадзьо“, ЧМ, ч. 150

відплив в останній рейд 17 січня 2021 року.

Опечаленій Родині складаємо найглибші співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Курінна Старшина

КУРІННА СТАРШИНА
 10-го Куреня УПС „Чорноморці“
 у глибокому смутку повідомляє,
 що наш довголітній член

СВ. П.
пл. сен.

ВОЛОДИМИР ПИЛИШЕНКО
 „Гарпун“, ЧМ, ч. 92

відплив в останній рейд 8 лютого 2021 року.

Опечаленій Родині складаємо найглибші співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Курінна Старшина

Життєвий шлях...

(Закінчення зі стор. 12)

лена видавництвом „Кліо“ з Києва. Вона повинна зацікавити широке коло читачів різних поколінь та істориків-дослідників.

Директорка видавництва Віра Соловйова в листі до одного із замовників написала: „Ми дуже зворушені і перейняті долею й героїзмом родини Пшепорських, а особливо враже-

ні стійкістю і людяністю пані Іванни. Вона у 93 роки прилітала до Києва на презентацію книги“.

Зацікавлених у придбанні книги І. Машак просимо звертатися до 42-го Відділу ООЧСУ на Лонг Айленд, Стефан Лашин. Електронна пошта: slaszyn@aol.com, тел.: 516-582-0258. Ціна 15 дол. за примірник (включені витрати на поштове відправлення на території США). Кількість примірників обмежена. Оплата здійснюється після отримання замовником книжки.

MONUMENTS
Oblast Memorials Co.
 PO Box 746, Chester, NY 10918
Tel : 845-469-4247
Custom Designed Quality Monuments
 Serving NY/NJ/CT Cemeteries
 e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com
 web site: www.oblastmemorials.com
 BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

LYTWYN & LYTWYN
 UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
 Theodore M. Lytwyn, Manager
 NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
 Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
 Our services are available
 anywhere in New Jersey.
 Також займаємося похоронами
 на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
 і перенесенням тлінних останків
 з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
 1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
 UNION, NJ 07083
 908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
 УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
 в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
 Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
 129 EAST 7th STREET
 NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

KULINSKI MEMORIALS
 809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

повідомляє своїх членів та громаду,
 що 2 лютого 2021 р.
 відійшов з цього світу

Член НТШ-А,
 кандидат фізико-математичних наук,

СВ. П.
доцент Роман Швець

математик
 народжений 27 листопада 1933 року в селі Варесиця
 Рава-Руського району Львівської області
 (тепер Томашувський повіт Люблінського воєводства, Польща).

Навчався:
 у Коломийській середній школі робітничої молоді (1947-1952);
 механіко-математичному факультеті
 Львівського Державного Університету ім. Івана Франка (1952-1957).

Працював:
 Вчитель математики середньої школи в селі Гаї, Львівської обл. (1957);
 Фізико-Механічний Інститут АН України (1958-73);
 Доцент кафедри механіки ЛДУ (1968-1969); кафедри диференційних
 рівнянь ЛДУ (1973-1979);
 Старший і провідний науковий дослідник Львівського філіалу
 математичної фізики Інституту математики АН УРСР (1978);
 Інститут прикладних проблем механіки і математики ім. Я. Підстригача
 НАН України (ІППММ) (1973 -2017);
 Директор Обчислювального центру при ІППММ (1980-1983);
 Завідувач Лабораторією механо-термо-дифузії ІППММ (1982-1996).

Опублікував:
 понад 190 наукових праць і статей;
 монографію «Термопружність тонких оболонок»
 (у співавторстві з Я. Підстригачем, 1978).

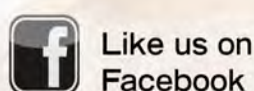
Редактор наукового журналу:
 Mathematical Methods and Physico-Mechanical Fields (1975-1997).

Належав до:
 Українського товариства з механіки руйнування матеріалів (1993)
 Наукового Товариства Шевченка в Україні (1990)
 Наукового Товариства Шевченка в Америці (2016)

Рідним складаємо співчуття

Вічна Йому пам'ять!

Управа НТШ в Америці

Ваше омріяне житло може стати реальністю

з низьковідсотковою іпотекою від Кредитівки СУМА

Низькі оплати за аплікації

3/3 зі змінною ставкою

2.375% APR*

15 річний незмінний відсоток

2.625% APR*

Кредитівка СУМА є банківська установа, яка надає повний спектр фінансових послуг та обслугує наших членів вже понад 50 років

* The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APRs are as low as the rates advertised above. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay. Rates are for qualified borrowers who meet certain criteria. Rates and terms are subject to change without notice. 10% down for first time home-buyer, otherwise 20% down. Membership requirements apply. Other rates and terms are available. Contact the credit union for full loan details.

SUMAFcu NMLS# 527694

Наші філії зручно розташовані для ваших послуг

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org